

Kære præster, frivillige, provster og biskopper!

I dette nyhedsbrev vil vi ønske godt nytår og orientere om:

- **De foreløbige resultater fra undersøgelsen af folkekirkens sorggrupper**
- **Kurser i sorggruppeledelse**
- **Supervision af sorggruppeledere**
- **Hjemmeside**
- **Logo** (se nyhedsbrevets top)
- **Konferencer**

• **De foreløbige resultater fra undersøgelsen af folkekirkens sorggrupper**

-Første spørgeskemaundersøgelse

I midten af august påbegyndte Marie Hedegaard Thomsen, vores videnskabelige medarbejder, den første af tre undersøgelser ved at udsende et spørgeskema til alle 2126 præster i Danmark for at kortlægge, hvor der findes sorggrupper. Vi fik en svarprocent på 61, hvilket er langt over det forventelige af en netundersøgelse i en tid præget af spørgeskematræthed. Vi har nu et solidt billede af, hvor i landets kirker, der er sorggrupper.

Undersøgelsen identificerede 122 sorggrupper, heraf 16 for børn, 12 for unge og 72 for voksne. De sidste 22 sorggrupper er endnu ikke bekræftet. Dertil kommer 111 sogne, der har angivet, at de er interesserede i at oprette sorggrupper. Blandt disse interesserede efterspørges der især netværk og kurser som støtte i arbejdet.

Mere end 650 præster, sognemedhjælpere og frivillige har tilkendegivet, at de ønsker at modtage vores nyhedsbrev.

-Anden spørgeskemaundersøgelse

I begyndelsen af november blev næste spørgeskema udsendt til sorggruppelederne, og næsten alle adspurgte har svaret. Formålet med denne undersøgelse er at få et billede af sorggruppestruktur, -praksis og -erfaring i de eksisterende grupper i kirkeligt regi. Endvidere er vi interesserede i at belyse, hvilke behov sorggruppelederne har i forhold til at kvalificere sorggruppearbejdet yderligere. Disse informationer skal bl.a. danne baggrund for de kurser, der vil blive udbudt i sorggruppeledelse.

-Interview af sorggruppedeltagere

I løbet af efteråret er 11 sorggruppedeltagere blevet interviewet. Formålet med interviewundersøgelsen er at blive klogere på, hvordan sorggruppedeltagelse opleves af de efterladte. Denne viden skal også kvalificere de kurser, der vil blive udbudt i sorggruppeledelse.

Interviewene taler et tydeligt sprog om, at sorggruppedeltagelsen kan have stor betydning for efterladte. På tværs af deltagerens køn og alder nævnes tre ting, der har haft positiv betydning for de efterlattes udbytte af sorggruppedeltagelsen. For det første betones oplevelsen af sorggruppen som på én gang "frikvarter" og "arbejdsfællesskab". De efterladte oplever sig hørt, set og forstået af både sorggruppeledere og de øvrige deltagere – og udsigten til næste møde giver ro i hverdagen i tiden mellem møderne. For det andet nævner deltagerne det tryksskabende ved mødernes faste struktur – og omvendt det uroskabende ved en løs struktur. Endelig fortæller flere deltagere, at den direkte henvendelse fra præsten eller kirken, via telefon, brev eller samtale, har været den udslagsgivende faktor for at komme i sorggruppen (ikke mindst for personer med ingen eller løs tilknytning til kirken).

-Tak!

Vi tillader os at tolke de høje svarprocenter som en opbakning til projektet og et tegn på projektets nødvendighed. Vi vil gerne sige tak til de mange, som har været med til at gøre dette til en solid undersøgelse. Vi er imponerede over antallet af hurtige besvarelse – og tak for de venlige bemærkninger, I har knyttet til jeres besvarelser – de varmer!

SORGGRUPPER I FOLKEKIRKEN

● Kurser i sorggruppeledelse

I TrygFondens bevilling er der afsat midler til at afholde tre-dages kursus i sorggruppeledelse i hvert af landets stifter. Vi forventer, at kurserne i første omgang vil være på to sammenhængende dage og en opfølgende kursusdag nogle måneder senere. Kurserne vil foregå i efteråret 2014 og i foråret 2015.

● Supervision af sorggruppeledere

I bevillingen er der også afsat midler til oprettelse af en supervisionsgruppe i hvert stift. Formålet er at skabe netværk blandt sorggruppelederne i de enkelte stifter og sikre, at alle sorggruppeledere har et sted, hvor de kan diskutere de vanskeligheder og succeser, der opleves i grupperne. Supervision er et glimrende middel til at sikre kvalitet og udvikling i sorggruppearbejdet, og vi håber, at mange sorggruppeledere har lyst til at deltage.

I de enkelte stifter vil supervisionen blive etableret i efteråret 2014 og strække sig til foråret 2015. Det vil være stiftets netværksgrupperepræsentant der, sammen med stiftet, arrangerer supervisionen.

● Hjemmeside

Vi samarbejder med folkekirken.dk om opbygningen af en hjemmeside. Den kommer til at hedde www.sorggrupperikirken.dk, og den vil få tre hovedspor:

- Kortlægning af sorggrupper, så efterlevende kan finde frem til en sorggruppe lokalområdet
- Information for efterlevende og pårørende til efterlevende om sorg og sorggrupper
- Information og netværk for sorggruppeledere

Vi har taget hul på at udvikle vores midlertidige hjemmeside og er ved at strukturere indholdet til siden. Vi mangler dog fortsat en væsentlig finansiering for at kunne virkeliggøre hjemmesiden fuldt ud.

● Logo

Vi har udarbejdet et logo ud fra det gamle treenighedssymbol, som er kombineret med hænder, der griber hinanden. Den ene hånd, der rækker ned ovenfra er markeret. Kredsen af hænder står for den mellem menneskelige omsorg, der er i gruppen. Den markerede hånd er symbolet for Guds omsorg eller det enkelte individ i fællesskabet. Logoet vil senere fremtræde skarpt og med en farvenuance.

● Konferencer

Åbningskonferencen *'Sorggrupper i kirken'* løber af stablen i forsommeren 2014. Vi vil gerne præsentere resultaterne af vores undersøgelser, og det er endvidere formålet med konferencen, at den skal skabe netværk for alle med interesse for sorggrupper i folkekirken. Endelig vil der være foredrag og sessioner af faglig karakter.

Målgruppen for konferencen er sorggruppeledere og dem, der ønsker at igangsætte sorggrupper. Vi håber at kunne finde midler til at gennemføre konferencen for et mindre deltagergebyr. Finansieringen er imidlertid stadig usikker, så vi kan endnu ikke sige noget om størrelsen af deltagerbetalingen.

Den 4. og 5. september 2014 holder vi en konference i TPC's regi. Arbejdstitlen for denne er: **"Et teologisk perspektiv på sorg. Hvad karakteriserer det?"**. Deltagerne i konferencen vil være projektets styre- og netværksgruppe og øvrige inviterede. Nogle få pladser vil være åbne for deltagere efter ansøgning. Der arbejdes med programmet og tilrettelæggelsen.

Der sker mange og hurtige forandringer i kirkens sorggruppelandskab. For at vi kan få kontakt med alle sorggruppeledere, vil vi bede dig give os besked, hvis du får kendskab til oprettelse af nye sorggrupper. Send os en mail: sorggrupperikirken@gmail.com.

Vi ønsker alle et velsignet nytår!

Venlig hilsen

Line Bjørn Hansen, formand for styregruppen
sognepræst, Husumvold sogn,

Christian Juul Busch, projektleder
hospitalspræst, Rigshospitalet

EN DEL AF FOLKEKIRKEN

Med støtte fra
TrygFonden

SORGGRUPPER I FOLKEKIRKEN

● Praktiske oplysninger:

Projektet

'Sorggrupper i folkekirken' er et to-årigt projekt, som er støttet af TrygFonden og Chr. P Hansen og Hustrus Fond til Almene Formål. Projektet har til formål at kortlægge eksisterende sorggrupper, udbrede kendskabet til grupperne og understøtte udvikling og oprettelse af nye grupper gennem kurser og supervision. Projekt er knyttet til TPC, Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter.

Kontakt:

Formand Line Bjørn Hansen, sognepræst, Husumvold sogn, Tlf.: 61201898, E-mail: lbh@km.dk

Projektleder Christian Juul Busch, hospitalspræst, Rigshospitalet, Tlf.: 20410183, E-mail: christian.busch@regionh.dk

Videnskabelig medarbejder Marie Hedegaard Thomsen, Tlf.: 28712007

Adresse: 'Sorggrupper i folkekirken', St. Kannikestræde 8. st., 1169 København K.

E-mail: sorggrupperikirken@gmail.com

Styregruppen er ansvarlig for den faglige udvikling af projektet og skal godkende strategiske og principielle faglige beslutninger i projektets regi

Styregruppen består af:

- Sognepræst, Line Bjørn Hansen Husumvold sogn, Københavns stift (formand)
- Provst Lilian Høegh Tyrsted; Provst for Grene provsti og sognepræst i Grindsted, Nollund og Urup sogne, Ribe Stift (næstformand)
- Rektor for TPC
- Psykiater Jørgen Due Madsen; Center for Psykiatri og Eksistens
- Sekretariatsleder Flemming Lindeløf Rasmussen; Folkekirkesamvirket, Århus
- Hospitalspræst, Pia Sundbøll, Hvidovre Hospital, Helsingør stift
- Hospitalspræst Chr. Juul Busch, Rigshospitalet, Københavns stift

Netværksgruppen har til opgave at forankre projektet i alle stifter og inspirer til initiativer og kvalificere projektet.

Netværksgruppen består af:

- Sognepræst Ulla Salicath, Farum sogn, Helsingør Stift
- Sognepræst Lise Trap, Soderup sogn, Roskilde Stift
- Sognepræst Susanne Steensgaard, Kastrup sogn, Københavns Stift
- Sognepræst Caris Johansen, Sognepræst, Fuglse-Krønge-Torslunde sogne, Lolland Falster Stift
- Sognepræst Lene Bischoff-Mikkelsen, Agedrup sogn, Fyns Stift
- Hospice- og sognepræst Lone Klok, Sct. Maria Hospicecenter og Sct. Johannes sogn, Haderslev Stift
- Sekretariatsleder, Flemming Lindeløf Rasmussen, Folkekirkesamvirket i Århus, Århus Stift
- Hospice- og sognepræst Ole Raakjær, Sulsted sogn og Kamillianergårdens Hospice, Aalborg Stift
- Provst Lilian Høegh Tyrsted, Provst for Grene provsti og sognepræst i Grindsted, Nollund og Urup sogne, Ribe Stift
- Provst Niels Arne Christensen, Provst for Holstebro provsti og sognepræst i Holstebro sogn, Viborg Stift

EN DEL AF FOLKEKIRKEN

Med støtte fra

TrygFonden